

Генерал-мајор
Горан Зековић,
начелник
Управе за обуку
и доктрину (Ј-7)

Успешном рационализацијом и обједињавањем садржаја обуке, применом савремених информационих технологија и искустава стечених учешћем у мировним мисијама Уједињених нација и Европске уније, као и на међународним вежбама, обука у Војсци Србије се непрекидно осавремењује у циљу изградње оперативних и функционалних способности за извршавање њених мисија и задатака

Снимио Др. Миломир БАНДА

Као полазиште за реформу система одбране, узета је изградња бројчано мање, професионалне, савремено опремљене и ефективне оружане силе која би одговорила постојећим и новим изазовима, ризицима и претњама. У том смислу је развијен и имплементиран нови концепт обуке, који проистиче из дефинисаних стратегијских докумената. Његовом имплементацијом обезбеђен је виши ниво обучености јединица Војске Србије, који уједно одговара и новим захтевима међународних интеграција, као што је учешће на међународним вежбама и ангажовање у мултинационалним операцијама, истиче на почетку разговора генерал-мајор Горан Зековић, начелник Управе за обуку и доктрину (Ј-7).

О Који су приоритетни колективне обуке у новом концепту?

– У области колективне обуке тежиште је на обуци команди и јединица за успешно извршавање задатака из прве и друге мисије Војске, а недавни догађаји везани за поплаве показали су и висок ниво обучености јединица за извршавање задатака из треће мисије. Приоритет колективне обуке у овој години је извођење вежби као највишег и најсложенијег организационог облика практичне обуке. Период интензивне обуке јединица завршава се извођењем тактичких вежби и тактичких вежби са бојним гађањем.

С тим у вези, реализовано је неколико значајних вежби на националном нивоу, при чему треба посебно истаћи здружену тактичку вежбу са бојним гађањем снага за хитно реаговање „Гром 2014“ и показну једнострану тактичку вежбу са бојним гађањем „Раваница 2014“.

О На којим мултинационалним вежбама ове године учествује наша војска?

– Војска Србије је у првој половини године учествовала на неколико веома значајних мултинационалних вежби. То су „Викинг 14“, на којој смо први пут имали издвојено место извођења у нашој земљи, затим „Platinum Wolf 14“ на бази „Југ“ и „ERF 14-04В Combined Resolve“ у Немачкој.

У наредном периоду припадници Војске Србије учествоваће на неколико мултинационалних вежби, од којих су најзначајније „ERF 14-08 Saber Junction“, „ERF 15-01 Combined Resolve III“, „Combined Endeavor 14“, „Platinum Wolf 15“, као и на заједничкој вежби са припадницима ваздушно-десантних јединица Руске Федерације.

О У обуци је посебно значајан почетак примене Прегледа задатака обуке команди и јединица у „Јуноу профилу“. Шта то значи?

– Данас командири и команданти имају ефикасан алат који, заправо представља „карику која је недостајала“. То је копча између Листе универзалних задатака Војске Србије (у даљем тексту: ЛУЗ) и планова и програма обуке. Преглед задатака обуке команди и јединица (у даљем тексту: ПЗО) има троструку намену. Најпре служи за израду Листе тежишних задатака мисије (у даљем тексту: ЛТЗМ), затим за планирање и извођење колективне обуке, као и за евалуацију колективне обучености.

О Како се примењују Преглед задатака обуке команди и јединица?

– Претпостављени команданти издају задатке својим потчињенима.

О Реализовано је неколико значајних вежби на националном нивоу, при чему треба посебно истаћи здружену тактичку вежбу са бојним гађањем снага за хитно реаговање „Гром 2014“ и показну једнострану тактичку вежбу са бојним гађањем „Раваница 2014“.

О Највећа новина из Управе за обуку и доктрину биће увођење у употребу софтвера под радним називом „Обука“.

О Преко интернет странице, сви заинтересовани припадници Војске могу да се обраће Управи ради постављања питања или предлога. Просечна дневна посећеност сајта је неколико стотина.

О До сада је успостављена хијерархија доктринарних докумената у Војсци Србије у којој се налази 59 докумената.

О Тежиште рада биће усмерено на реализацију електронских курсева освежавања знања, као и наменских курсева војне, техничке и специјализоване терминологије, а све ради унапређења интелектуалности, а самим тим и оперативних и функционалних способности Војске Србије.

Задацима се „испостављају захтеви“ којима су дати рокови до којих би потчињени требало да буде спреман за њихово извршење. Задаци би требало да се формулишу на начин како су формулисани у ЛУЗ. Сваки од добијених задатака, анализира се са аспекта чиниоца развоја способности „обука“. За оне задатке за које је обука неопходна врши се процена обучености и, из „збирке задатака обуке“ (ПЗО), селекују се задаци обуке за наредни период. Формира се листа задатака обуке. Та листа представља Листу тежишних задатака мисије (у даљем тексту: ЛТЗМ).

Након формирања ЛТЗМ, применом Системског приступа обуци, планира се колективна обука. Непосредни извођач обуке за њено извођење користи разрађен задатак обуке из ПЗО. Сваки појединачан задатак обуке структуриран је тако да непосредни извођач обуке може на јединствен начин да реализује сваку активност, корак и меру извођења.

На исти начин ПЗО се користи и у евалуацији обучености. Задатак обуке користи се као „чек листа“ која се попуњава по мери извођења у току вежбе и на крају, применом прописаног „кључа за оцењивање“ закључује се оцена обучености.

Увођењем ПЗО у употребу на јединствен начин су дефинисани задаци обуке за сваки задатак из ЛУЗ за који је неопходно обучавати команду или јединицу. Задаци обуке разврстани су у групе – општи (то су задаци обуке за које је потребно обучавати све команде, односно јединице у Војсци Србије, без обзира на њихов ниво), посебни (задаци обуке који се односе на команде и јединице родова и служби) и појединачни (задаци обуке који се односе на конкретну команду).

Q Планирали сте и израду посебног софтвера за унапређење обуке?

– Највећа новина из Управе за обуку и доктрину биће увођење у употребу софтвера под радним називом „Обука“. Отпочели смо његову израду и планирамо да „Обука“ буде део Интегративног портала Интегрисаног информационог система Министарства одбране и Војске Србије. У томе ће нам од велике помоћи бити Управа за телекомуникације и информатику, „Џеферсон институт“ и донација Амбасаде Норвешке.

Q Како је замишљен њај информациони систем?

– У реалном времену, на сваком месту где постоји интранет РАМКО прикључак, са дефинисаним дозволама за рад, командант и командир могу приступити „својој страници“ са које могу видети функционисање система обуке у својој и потчињеним командама и јединицама и добити тачну информацију о свим плановима и програмима обуке у команди и јединици. То се односи на све врсте обуке и све садржаје обуке: шта је планирано, када и где се изводи, ко је извођач, ко се обучава и друге информације, као и информацију о реализованој обуци (анализа реализованог садржаја обуке, резултати гађања, евалуације, провере физичких способности итд).

На овај начин документа обуке за планирање и евиденцију, биће у неопходној мери дигитализовани. Приступ резултатима обуке и оценама обучености биће у складу са дефинисаним овлашћењима.

Q Које њогодности нуди веб сајт Управе за обуку и доктрину?

– Од недавно функционише интранет страница Управе за обуку и доктрину и сви релевантни подаци о обуци и доктрини могу се наћи на овој страници. Ту су важећа доктринарна документа као и друга документа која се користе у процесу обуке. Постоји могућност да се, преко интранет странице, сви заинтересовани припадници Војске обратe Управи ради постављања питања или предлога, који су у вези са управљањем системом обуке и доктринарним документима. Занимљив је податак о посећености странице – просечна дневна посећеност сајта је неколико стотина.

Q Насћаваћате и са реализацијом учење енглеског језика?

СИСТЕМ НАУЧЕНИХ ЛЕКЦИЈА

Q Систем научених лекција је инструмент командовања чија је основна намена решавање идентификованих оперативних проблема приликом извршавања задатака Војске у земљи и иностранству. Он треба да обезбеди решавање идентификованих проблема кроз позитивне промене и допринесе унапређењу оперативних способности извршавањем задатака на ефикаснији и економичнији начин.

Увођењем система научених лекција, Војска Србије на видљив и конкретан начин изражава спремност за усвајање и примену нових сазнања, навика и вештина, поспешује трансформацију и реорганизацију и повећава степен интероперабилности са војскама партнерских земаља.

Развијен је софтвер информационог система у оквиру кога ће се налазити база података. Извршена је израда и тестирање радне верзије софтвера и предстоји његово увођење у оперативну употребу. За боље разумевање овог система посебно је значајно оспособљавање кадра за примену система научених лекција који Управа организује и спроводи већ другу годину. До сада је оспособљено 59 лица која ће се на различитим нивоима у својим саставима бавити системом научених лекција.

РАЗВОЈ КОНЦЕПАТА

О Један од важних чинилаца у развоју доктрине представљају концепти којима се дефинише визија између процењених изазова, ризика и претњи и начина на који различите снаге одговарају на њих. За разлику од доктринарних докумената, чији се садржај по свом карактеру, начину настанка и примени односи на доступне оперативне способности војних снага, садржаји концепата су могуће и прихватљиве идеје и предлози решења за употребу снага против претњи које могу настати и на које верификованим садржајима доктрине није дефинисан одговор или је потребно изменити постојеће развијене садржаје доктрине. У том смислу, концепти су усмеравајући за будући развој снага и њихових способности и они представљају важно исходште за развој доктрине и изградњу осталих чинилаца способности.

У току протекле и ове године, израдили смо два нацрта: Здружени оперативни концепти Војске Србије и Концепта командовања и руковођења у Војсци Србије, а у току је израда још два документа којима треба да се дефинишу идеје о употреби снага Војске Србије у различитим операцијама.

– Захтеви за активним учешћем Војске Србије на међународним вежбама, ангажовање у мировним операцијама и друго, наметнули су сталну потребу за учењем енглеског језика. С тим у вези, настављена је реализација гарнизонских курсева у организацији Управе за обуку и доктрину.

У овој години реализован је VII циклус гарнизонских курсева енглеског језика у 11 гарнизона са 29 наставних група и укупно 351 припадником Министарства одбране и Војске Србије. Такође, Управа за обуку и доктрину интензивно спроводи организацијске припреме за наредни циклус гарнизонских курсева енглеског језика, чија ће реализација отпочети у другој половини октобра ове године.

О Развијаће и пројекат учења на даљину?

– Уз подршку земаља донатора Програма PELT (Programme for English Language Training), Управа за обуку и доктрину је 2013. године, у сарадњи са Центром за симулације и учење на даљину на Војној академији, извршила моделовање електронског курса писања електронских порука на енглеском језику за унапређење вештине писања и достизање нивоа 2 по стандарду STANAG

6001. До краја септембра 2014. године планирано је моделовање електронског курса енглеског језика за унапређење вештине читања и достизање нивоа 2 по стандарду STANAG 6001. Такође, план је да се до краја 2015. године изради и електронски курс за унапређење вештине слушања. Такође, истичемо да је успостављена мрежа од 13 Центара за самостално учење енглеског језика у 10 гарнизона, при чему ће се пружити прилика да припадници Војске Србије који нису у могућности да похађају редовне курсеве енглеског језика стечена знања усавршавају индивидуално.

Тежиште рада биће усмерено на реализацију електронских курсева освежавања знања, као и наменских курсева војне, техничке и специјализоване терминологије, а све ради унапређења интероперабилности, а самим тим и оперативних и функционалних способности Војске Србије.

О Колико сада има важећих доктринарних докумената у Војсци Србије?

– Усвајањем Доктрине Војске Србије (2010), функционалних доктринарних докумената, главних док-

тринарних докумената видова Војске Србије и Упутства за израду доктринарних докумената у Војсци Србије (2012) створени су услови за измену и допуну, ревизију постојећих и израду нових правила, упутстава и тактичких приручника, а ради изградње потребних оперативних способности Војске Србије.

До сада је успостављена хијерархија доктринарних докумената у Војсци Србије у којој се налази 59 докумената.

На сајту Управе за обуку и доктрину, на РАМКО мрежи, постављени су садржаји доктрине у форми нацрта докумената чија је израда у току, привремених материјала који су у процесу вредновања и одобрених доктринарних докумената. Постављањем садржаја доктрине на сајт Управе, створени су услови за успостављање модерног начина комуникације са ширим кругом корисника који могу лакше и брже да приступе доктринарним документима ради употребе у свакодневном раду.

О Користи ли искуства других у овој области?

– Остварили смо значајну сарадњу са страним оружаним снагама у области доктрине. Током реализације семинара, радионица, радних посета и експертских разговора, остварена је сарадња са институцијама за развој доктрине из оружаних снага Чешке, Грчке, Норвешке, Канаде, Француске, Велике Британије и САД и прикупљена су вредна сазнања у развоју савремене војне доктрине. ■

Раденко МУТАВЏИЋ